

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Onrechtmatige daad en schadevergoeding

Kremers, L.

Citation

Kremers, L. (2018). Onrechtmatige daad en schadevergoeding. *Ars Aequi Kwartaalsignaal*, 2018(146), 8531-8532.

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from:

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

- H. Boom, ‘Annuleringsbeding in onderwijsovereenkomst vernietigbaar?’, *Bb* 2017/88, afl. 25, p. 300-302;
- E. Pannebakker, ‘Contractonderhandelingen met een letter of intent: het opstellen van bedingen’, *Contracteren* 2017/4.2, afl. 4, p. 127-132;
- J.W.A. Dousi, ‘Representations en warranties’, *Contracteren* 2017/4.3, afl. 4, p. 133-144;
- L.J.E. Timmer, ‘Contractuele informatierechten in overnamecontracten en aandeelhoudersovereenkomsten’, *Contracteren* 2017/4.4, afl. 4, p. 118-162;
- J.H.M. Spanjaard, ‘Ontbinding en opzegging: in de Twilight Zone van “tenzij” en “zwaarwegende gronden”’, *Contracteren* 2017/4.5, afl. 4, p. 145-150.

GOEDERENRECHT

Literatuur

- P. Huijgen, *Koop en verkoop van onroerende zaken*, Deventer: Wolters Kluwer 2017;
- M.L. Tuil, ‘Spiegelbeeldige gerechtigdheid, op de grens van de gemeenschap. Een verkenning hoe moet worden omgegaan met het geval waarin een goed onder spiegelbeeldige voorwaarden aan twee personen toebehoort’, *MvV* 2017/10.3, afl. 10, p. 299-308;
- S. Brijs e.a., ‘Het nieuwe Belgische pandregister’, *WPNR* 2017, afl. 7169, p. 876-886;
- A. Berlee, ‘Volledige openbaarheid: het doel voorbij’, *WPNR* 2017, afl. 7169, p. 844-852;
- I.J. Kloek-Tromp, ‘Kadaster en privacy in praktijk’, *WPNR* 2017, afl. 7169, p. 853-858;
- A.H.H. Wouters, ‘De toekomst van drijvend wonen: hoe te voorkomen dat de wal het schip keert?’, *WPNR* 2017, afl. 7170, p. 898-904;
- R. Mellenbergh, ‘Verpanding van subsidie-vorderingen’, *WPNR* 2017, afl. 7170, p. 889-897;
- E.F. Verheul, ‘Hoe relatief is de relativering van de levering c.p. door een bezitter?’, *WPNR* 2017, afl. 7171, p. 912-919;
- B. Hoops, ‘Te goeder trouw, te kwader trouw of geen van beide?’, *WPNR* 2017, afl. 7174, p. 983-990;
- B. Hoops, ‘Het ene hek is het andere niet: hoe de omgeving van grond en zijn eigenaar het bezitsvereiste in verjaringszaken inkleuren’, *WPNR* 2017, afl. 7176, p. 1045-1053.

ONRECHTMATIGE DAAD EN SCHADEVERGOEDING

Mr. L. Kremers

Wetgeving

- Voorstel van wet betreffende Regels ter uitvoering van Richtlijn 2016/943/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen,

gebruiken en openbaar maken daarvan (*PbEU* 2016, L 157) (Wet bescherming bedrijfsgeheimen), *Kamerstukken II* 2017/18, 34821, 2.

Jurisprudentie

HR 27 oktober 2017, ECLI:NL:HR:2017:2789, NJB 2017/2092, RvdW 2017/1169, AB 2017/420; schadevergoedingsverplichting Staat jegens verhuurder bij politie-inval; artikel 6:101 lid 2 BW dient buiten toepassing te blijven

In dit arrest staat de schadevergoedingsplicht van de Staat centraal wanneer schade is toegebracht aan zaken van een ander dan de verdachte in geval van rechtmatig strafvorderlijk optreden. Bij de beoordeling van de vraag of de vergoedingsplicht van de Staat moet worden verminderd of vervalt op grond van artikel 6:101 BW, dient volgens de Hoge Raad het tweede lid van artikel 6:101 BW buiten toepassing te blijven. Hiermee heeft de Hoge Raad afstand gedaan van zijn standpunt, geformuleerd in het arrest *Wherestad* (HR 2 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ708, *NJ* 2010/95).

Vrolijk verhuurde in Rotterdam een bedrijfsruimte aan huurder A (hierna: de huurder). Bij een rechtmatige politie-inval door de politie op 11 juni 2012 is een partij van 325 kilogram heroïne in beslag genomen en is de huurder vervolgens strafrechtelijk veroordeeld. Gevolg van de inval bij de huurder is dat Vrolijk, als verhuurder en derde, schade lijdt aan de pui van zijn verhuurde pand. Partijen in het geding zijn het eens dat de door Vrolijk geleden schade buiten het normale maatschappelijke risico en het normale bedrijfsrisico van Vrolijk valt (zie hiervoor ook HR 30 maart 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB0801, *NJ* 2003/615 (*Staat/Lavrijsen*)). Gegeven is dus dat de Staat *in beginsel* aansprakelijk is voor de door Vrolijk geleden schade. In beginsel wil dus zeggen: behoudens eigen schuld van de verhuurder. De vervolgvraag die centraal staat, luidt of de vergoedingsplicht van de Staat op grond van eigen schuld (art. 6:101 BW) moet worden verminderd.

Geklaagd wordt dat het hof heeft miskend dat in een geval als het onderhavige, waarin de huurder van de beschadigde zaak op grond van artikel 6:101 lid 1 BW 100% ‘eigen schuld’ zou kunnen worden tegengeworpen, geen ruimte meer bestaat voor een billijkheidscorrectie. Kort samengevat oordeelt het hof in het bestreden arrest dat een billijkheidscorrectie van 100% kan en dat in het onderhavige geval aanleiding bestaat voor het geheel in stand blijven van de vergoedingsplicht van de Staat, nu de verhuurder geen verwijt kan worden gemaakt ter zake van het ontstaan van de schade. De klacht luidt dat in ieder geval geen ruimte zou bestaan voor een billijkheidscorrectie waarbij omstandigheden van de zijde van de benadeelde verhuurder worden betrokken. Artikel 6:101 lid 2 BW maakt dit volgens het hof niet anders; toepassing leidt tot vereenzelviging van de huurder en verhuurder. De Hoge Raad zet allereerst het wettelijk kader uiteen (r.o. 3.4.1):

‘Art. 6:101 lid 1 BW ziet op het geval dat de schade mede een gevolg is van een omstandigheid die aan de benadeelde kan worden toegerekend. In zodanig geval wordt de vergoedingsplicht verminderd door de schade over de benadeelde en de vergoedingsplichtige te verdelen in evenredigheid met de mate waarin de aan ieder toe te rekenen omstandigheden tot de schade hebben bijgedragen (de zogenoemde “causaliteitsafweging”), met dien verstande dat een andere verdeling plaatsvindt of de vergoedingsplicht geheel vervalt of in stand blijft, indien de billijkheid dit wegens de uiteenlopende ernst van de gemaakte fouten of andere omstandigheden van het geval eist (de zogenoemde “billijkheidscorrectie”).’

Art. 6:101 lid 2 BW ziet op het geval dat de vergoedingsplicht schade betreft die is toegebracht aan een zaak die een derde voor de benadeelde in zijn macht had. In zodanig geval worden bij toepassing van art. 6:101 lid 1 BW omstandigheden die aan de derde toegerekend kunnen worden, toegerekend aan de benadeelde (de zogenoemde “toerekeningsregel”).’

De ratio van deze laatste bepaling is dat het voor de aansprakelijke geen verschil zou moeten maken of de zaak die hij beschadigde, toebehoorde aan de medeschuldige die haar in zijn macht had of dat deze de zaak voor een ander onder zich had. Anderzijds strekt de bepaling ertoe te voorkomen dat een onwenselijke opeenvolging van verhaalsacties (*circuit d'actions*) ontstaat. De Hoge Raad overweegt in r.o. 3.4.4. dat de wetgever bij invoering van artikel 6:101 lid 2 BW niet mede het oog heeft gehad op gevallen waarin de Staat voor schade als gevolg van rechtmatig strafvorderlijk optreden aansprakelijk is. Het uitgangspunt luidt dat schade die bij rechtmatig strafvorderlijk optreden is veroorzaakt aan zaken van een ander dan de verdachte, niet tot het normale maatschappelijk risico of het normale bedrijfsrisico van die ander hoort, zodat de Staat in beginsel gehouden is die schade te vergoeden (zie HR 17 september 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO7887, NJ 2005/392, r.o. 3.3). De toerekeningsregel van artikel 6:101 lid 2 BW verdraagt zich hier niet mee; deze zou meebrengen dat omstandigheden die toerekenbaar zijn aan de verdachte die de beschadigde zaak in zijn macht heeft, toch voor rekening van de benadeelde komen. De Hoge Raad concludeert in r.o. 3.4.4:

‘Het voorgaande brengt daarom mee dat — anders dan nog tot uitgangspunt is genomen in HR 2 oktober 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ708, NJ 2010/95, m.nt. C.E. du Perron (*Wherestad*) — in gevallen waarin de Staat wegens rechtmatig strafvorderlijk optreden aansprakelijk is voor schade aan zaken van een ander dan de verdachte, bij beoordeling van de vraag of de vergoedingsplicht van de Staat op de voet van art. 6:101 lid 1 BW moet worden verminderd of zelfs geheel vervalt (op grond van de causaliteitsafweging dan wel de billijkheidscorrectie), lid 2 van die bepaling buiten toepassing moet blijven.’

Een eventuele vermindering van de vergoedingsplicht van de Staat moet dus alleen aan de hand van lid 1 van artikel 6:101 BW geschieden. Slechts een causaliteitsafweging en/of een billijkheidscorrectie vindt dus plaats. De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep.

Literatuur

- A.L.M. Keirse, *Schadevoorkomingsplicht*, Den Haag: Boom juridisch 2017;
- F.T. Oldenhuis & H. Vorsselman, *Schadebegroting in letselschadezaken*, Den Haag: Boom juridisch 2017;
- A.M. Overheul, ‘Angst als juridisch relevante schade’, *AV&S* 2017/33, afl. 5, p. 176-185;
- A. Kolder, ‘Naar een nieuw verzekeringsproduct voor de voetbalsport’, *AV&S* 2017/38, afl. 6, p. 203-204;
- T.F. Walree, ‘De vergoedbare schade bij de onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens’, *WPNR* 2017, afl. 7172, p. 921-930;
- W.H. van Boom & J.M. Vermolen, ‘Wetgeving en claimcultuur: rationeel proces of politiek ritueel?’, *NTBR* 2017/35, afl. 8, p. 245-252;
- G.M. Veldt & A.E.C. Wissink, ‘Bewijslastverlichting voor de benadeelde bij productaansprakelijkheid voor onzekere risico’s’, *NTBR* 2017/36, afl. 8, p. 253-263;
- I. Samoy, ‘Juridische neveneffecten van het bezit op jonge leeftijd van smartphones en tablets’, *NTBR* 2017/38, afl. 9, p. 273-276;
- R. Rijnhout, ‘Alternatieve vergoedingssystemen in personenschadezaken en slachtofferbehoeften’, *NTBR* 2017/39, afl. 9, p. 277-287;
- M.R. Hebly & E.S. Engelhard, ‘Besluit vergoeding affectieschade’, *NTBR* 2017/343, afl. 10, p. 303-305;
- G. van Dijck, ‘Hebben afgedwongen excuses zin?’, *NTBR* 2017/42, afl. 10, p. 298-302;
- J. van de Klashorst, ‘Letselschade en fraude: bezint eer ge begint ... Over fraude door een benadeelde met letselschade: de (on)mogelijkheden met betrekking tot persoonlijk onderzoek, het bewijzen van fraude en schadevergoeding’, *MvV* 2017/10.4, afl. 10, p. 309;
- A.J. Rijsterborgh, ‘Het begroten van de schadevergoeding in een collectieve actie’, *MvV* 2017/11.2, afl. 11, p. 325-331;
- P.H. Kramer, ‘De zorgplicht van beroepsbeoefenaren jegens derden en de invloed van gebruiksbedingen en exoneraties in rapportages’, *MvV* 2017/11.1, afl. 11, p. 309-313;
- P.H.L.M. Kuypers, ‘EU antitrust law infringements and private damages actions: how to hold cartelists liable for damages’, *AA* 2017, afl. 10, p. 796-808;
- L. Homan, ‘Ontbinding overeenkomst, onrechtmatige daad jegens derde?’, *Bb* 2017/73, afl. 21, p. 243-245;
- A.M. Zwart-Hink, ‘Moet wie excuses aanbiedt ook schade vergoeden?’, *NJB* 2017/2032, afl. 38, p. 2800-2808;
- T. Hartlief, ‘Massaschade en de regelende rechter’, *NJB* 2017/2138, afl. 40, p. 2935;
- R.S.B. Kool, ‘Schadeverhaal na internetoplichting’, *NJB* 2017/2142, afl. 40, p. 2954-2959.

HUWELIJKSVERMOGENSRECHT

Literatuur

- T.F.H. Reijnen, ‘Het aangepaste voorstel tot beperking van alimentatie: zullen we er maar van afzien?’, *WPNR* 2017, afl. 7172, p. 931-934;
- J.M.I. Vink, ‘Het nieuwe huwelijksvermogensrecht’, *AA* 2017, afl. 11, p. 932-936 (AA20170932);
- B.M.E.M. Schols, ‘De notaris “voorbij goed en kwaad”’, *WPNR* 2017, afl. 7176, p. 1025-1031;
- M.J.J.R. van Mourik, ‘Invloed huwelijksgoederenregime op eigenwoningregeling’, *WPNR* 2017, afl. 7176, p. 1032-1044.